

*Leszek Kucharski**

POLITYKA PIENIĘŻNA A BEZROBOCIE RÓWNOWAGI W POLSCE

WPROWADZENIE

Polityka pieniężna stanowi jeden z elementów polityki makroekonomicznej państwa. Jest ona prowadzona przez bank centralny. Polega ona na kształtowaniu wielkości podaży pieniądza w gospodarce. Podstawowym celem tej polityki jest zapewnienie stabilności cen., która stanowi podstawę do długofalowego wzrostu gospodarczego. Polityka pieniężna wpływa bezpośrednio lub pośrednio na poziom kursu walutowego, który oddziałuje na równowagę handlową i saldo bilansu płatniczego.

Celem opracowania jest zbadanie czy zmiany poziomu bezrobocia równowagi w Polsce miały wpływ na stopień restrykcyjności polityki pieniężnej w latach 1998–2009.

Struktura opracowania jest następująca. W części 2 przedstawiono metody pomiaru bezrobocia równowagi. W części 3 przedstawiono miary stopnia restrykcyjności polityki pieniężnej. Część 4 poświęcona jest analizie związków między charakterem polityki pieniężnej a zmianami poziomu bezrobocia równowagi i bezrobocia faktycznego w Polsce. Część 5 zawiera najważniejsze wnioski płynące z przeprowadzonych rozważań.

MIARY BEZROBOCIA RÓWNOWAGI

Oszacowanie poziomu bezrobocia równowagi jest istotne z punktu widzenia polityki makroekonomicznej, a w szczególności dla polityki pieniężnej. Ponadto, im wyższy jest poziom bezrobocia równowagi, tym mniej elastyczne jest zatrudnienie względem zmian PKB.

W literaturze ekonomicznej znaleźć można następujące metody szacowania bezrobocia równowagi metody oparte na¹:

* Dr, Uniwersytet Łódzki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Katedra Makroekonomii.

- przepływach siły roboczej,
- krzywej Phillipsa,
- krzywej Beveridge'a,
- szacunkach produkcji potencjalnej.

W opracowaniu do oszacowania poziomu bezrobocia równowagi wykorzystano metody oparte na przepływach siły roboczej. Jedną z metod wykorzystywanych do pomiaru poziomu stopy bezrobocia równowagi jest tzw. stopa bezrobocia w warunkach stanu stacjonarnego (tzn. stopa bezrobocia przy założeniu równości napływów i odpływów z bezrobocia)². Wielkość stopy bezrobocia strukturalnego jest wynikiem przepływów siły roboczej między zatrudnieniem, bezrobociem i biernością zawodową.

W warunkach stanu stacjonarnego napływy do zatrudnienia są równe odpływom z zatrudnienia. Zależność tę można opisać wzorem:

$$(ue)U+(ie)I=((eu)+(ei))E \quad (1)$$

gdzie

- ue – stopa odpływu z bezrobocia do zatrudnienia,
- ie – stopa odpływu z bierności zawodowej do zatrudnienia,
- eu – stopa odpływu z zatrudnienia do bezrobocia,
- ei – stopa przepływu z zatrudnienia do bierności zawodowej,
- E – zasób zatrudnionych,
- U – zasób bezrobotnych,
- I – zasób biernych zawodowo.

Równocześnie założono, że odpływy z bezrobocia są równe napływom do bezrobocia (a więc $U = \text{const.}$), w związku z tym:

$$(eu)E+(iu)I=((ue)+(ui))U \quad (2)$$

gdzie

- iu – stopa odpływu z bierności zawodowej do bezrobocia,
- ui – stopa odpływu z bezrobocia do bierności zawodowej:

¹ M. Socha, U. Sztanderska, *Strukturalne podstawy bezrobocia w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

² Por. S. T. Marston, *Employment Instability and High Unemployment Rates*, The Brookings Papers and Economic Activity, no. 1/1976, p. 172 oraz R. G. Ehrenberg, R. S. Smith, *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*, Harper Collin College Publishers, New York 1994, p. 565.

$$E((eu) + ei(1 - (pie))) = U(ue + (ui)(pie)) \quad (3)$$

gdzie

pie – prawdopodobieństwo (szansa) udanego przejścia z bierności zawodowej do zatrudnienia³.

Przyjęto następujące oznaczenia: $a = (eu) + (ei)(1 - pie)$ oraz $b = (ue) + (ui)(pie)$. Po podstawieniu wartości a i b do równania (3) przyjmuje ono następującą postać:

$$aE = bU \quad (4)$$

Wyznaczając z równania (4) wartości zasobu bezrobocia (U) oraz zasobu pracujących (E) i podstawiając do równania stopy bezrobocia otrzymano równanie stopy bezrobocia w warunkach stanu stacjonarnego:

$$u_s = \frac{a}{a + b} \quad (5)$$

Opisana równaniem (5) stopa bezrobocia zależy od wszystkich stóp przepływów siły roboczej. Jest ona malejącą funkcją stóp odpływu: z bezrobocia do zatrudnienia (ue), z bezrobocia do bierności zawodowej (ui), oraz z bierności zawodowej do zatrudnienia (ie). Z równania (5) wynika ponadto, że stopa bezrobocia w równowadze u_s jest rosnącą funkcją stóp przepływu: zatrudnienia do bezrobocia (eu), z zatrudnienia do bierności zawodowej (ei) oraz z bierności zawodowej do bezrobocia (iu).

Do oszacowania stóp bezrobocia w równowadze w Polsce w latach 1998–2009 wykorzystano również formułę prezentowaną przez G. Alogoskufisa oraz U. Sztanderską i M. W. Sochę⁴. Stopę bezrobocia w równowadze według tej formuły można opisać równaniem:

$$u_r = \frac{s + z}{s + h + n} \quad (6)$$

gdzie

u_r – stopa bezrobocia w równowadze,

³ $pie = \frac{ie}{ie + iu}$.

⁴ M. Socha, U. Sztanderska, *Strukturalne podstawy bezrobocia w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

$s = (EU + EI)/E$ – stopa odpływu z zatrudnienia (EU – odpływ z zatrudnienia do bezrobocia; EI – odpływ z zatrudnienia do bierności zawodowej),

$h = UE/U$ – stopa odpływu z bezrobocia do zatrudnienia (UE – odpływ z bezrobocia do zatrudnienia),

$z = (IU - UI - EI)/(E + U)$ – demograficzny składnik bezrobocia (IU – odpływ z bierności do bezrobocia, UI – odpływ z bezrobocia do bierności zawodowej, EI – odpływ z zatrudnienia do bierności zawodowej),

n – procentowa zmiana zasobu siły roboczej.

Stopa bezrobocia opisana równaniem (6) uwzględnia większość stóp przepływów. Z równania (6) wynika również, że jest ona malejącą funkcją stopy odpływu z bezrobocia (h) oraz stopy wzrostu zasobu siły roboczej (n) oraz malejącą funkcją wskaźnika demograficznego (z). Wpływ zmiany stopy odpływu z zatrudnienia na poziom stopy bezrobocia w warunkach stanu stacjonarnego wyznaczonej na podstawie równania (6) jest niejednoznaczny. Jeśli $(h + n) > z$ to wzrost stopy odpływu z zatrudnienia spowoduje wzrost stopy bezrobocia. W przeciwnym przypadku wzrost stopy odpływu z zatrudnienia spowoduje spadek stopy bezrobocia w warunkach stanu stacjonarnego. Zaletą formuły (6) jest to, że pozwala ona na wyodrębnienie czynników wpływających na bezrobocie równowagi, takich jak zmiany demograficzne zachodzące na rynku pracy oraz dynamika zasobu siły roboczej.

Z uwagi na to, że do obliczenia stop bezrobocia w oparciu o równania (5) i (6) wykorzystywane są różne wielkości, uzyskane wyniki będą się różnić. Jednakże tendencja zmian stóp bezrobocia oszacowanych w oparciu o te równania powinna być taka sama.

MIARY STOPNIA RESTRYKCYJNOŚCI POLITYKI PIENIĘŻNEJ

Jednym ze sposobów oceny stopnia restrykcyjności polityki pieniężnej jest analiza zmian poziomu realnych stop procentowych, podaży pieniądza lub realnego kursu walutowego. Jednakże analiza zmian tych wielkości może nie dawać jednoznacznej odpowiedzi co do poziomu restrykcyjności tej polityki.

Bardziej precyzyjnym narzędziem służącym do oceny stopnia restrykcyjności polityki pieniężnej jest indeks MCI (*Monetary Condition Index*). Indeks ten pojawił się w literaturze oraz zaczął być stosowany w praktyce w drugiej

połowie lat osiemdziesiątych XX wieku⁵. Szczególnie zainteresowane wykorzystaniem tego wskaźnika były banki centralne stosujące strategię bezpośredniego celu inflacyjnego.

Indeks MCI możemy opisać wzorem:

$$MCI_t = \alpha_1(r_t - r_0) + \alpha_2(q_t - q_0) \quad (7)$$

gdzie

r_t – realna stopa procentowa w okresie t ,

r_0 – realna stopa procentowa w okresie bazowym,

q_t – logarytm realnego kursu walutowego w okresie t ,

q_0 – logarytm realnego kursu walutowego w okresie bazowym.

Z równania (7) wynika, że indeks MCI to średnia ważona zmian realnego kursu walutowego i zmian stopy procentowej względem okresu bazowego. Taka postać indeksu restrykcyjności polityki pieniężnej oznacza, że w małej gospodarce otwartej zmiany w polityce pieniężnej znajdują najszybszy wpływ na gospodarkę poprzez kanały stopy procentowej oraz kursu walutowego.

W literaturze znaleźć można zmodyfikowany wskaźnik MCI następującej postaci:

$$MCI_t = \alpha_1(r_t - r_0) + \alpha_2(\Delta q_t - \Delta q_0) \quad (8)$$

gdzie

Δq_t – zmiana dynamiki lub przyrost realnego kursu walutowego względem okresu bazowego zazwyczaj w ciągu 1 roku.

Według A. Kota, wyznaczenie MCI przy wykorzystaniu równania (8) może prowadzić do przekłamań i nieporozumień odnośnie stopnia restrykcyjności polityki monetarnej.

Przy interpretacji MCI zasadnicze znaczenie ma kierunek jego zmian a nie wartość bezwzględna indeksu. Oprócz MCI wyrażanego w kategoriach realnych w literaturze znaleźć można indeks MCI w ujęciu nominalnym. Jest on wyznaczany w oparciu o średnią ważoną nominalnych stop procentowych oraz nominalnego kursu walutowego.

Wartości parametrów α_1 oraz α_2 przedstawionych w równaniach (7)–(8) są wykorzystywane do oceny stopnia otwartości gospodarki. W tym celu oblicza się $MCI - ratio$ ⁶:

⁵ A. Kot, *Metody kwantyfikacji restrykcyjności polityki monetarnej, fiskalnej oraz policy mix w krajach akcesyjnych*, „Bank i Kredyt”, nr 6, 2003, s. 20.

$$MCI - ratio = \frac{\alpha_1}{\alpha_2} \quad (9)$$

Wskaźnik *MCI - ratio* informuje o ile procent zmieni się realny kurs walutowy, na skutek zmiany realnej stopy procentowej o 1 punkt procentowy w kontekście wpływu na aktywność gospodarczą i inflację. Im wyższa jest wysokość *MCI - ratio* tym bardziej zamknięta jest dana gospodarka.

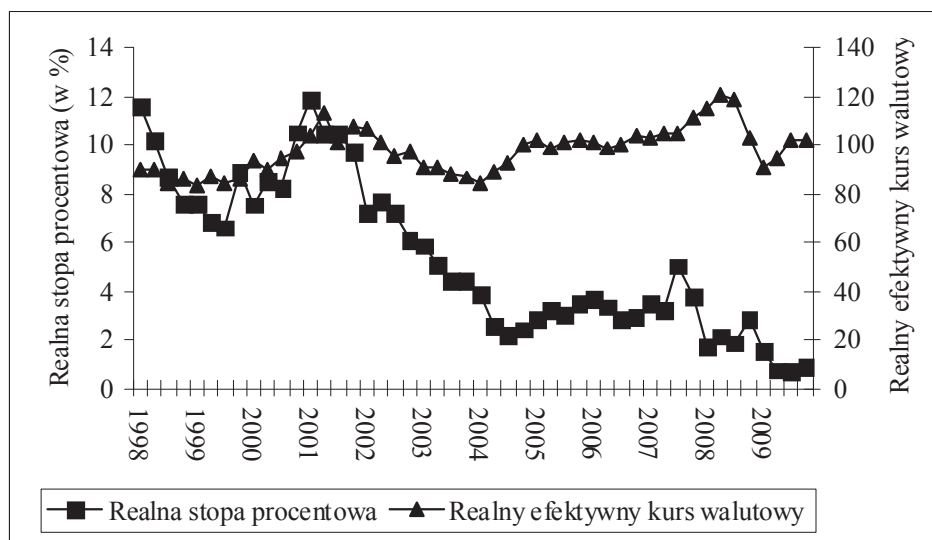
Podstawowe znaczenie dla oszacowania indeksu *MCI* ma odpowiednie ustalenie wartości parametrów α_1 oraz α_2 . Zazwyczaj ich wysokość szacowana jest przy wykorzystaniu: dużych modeli makroekonomicznych; strukturalnych lub modeli VAR (wektorowo – autoregresyjnych) oraz na podstawie krzywej IS lub krzywej Phillipsa. Jednym ze sposobów wyznaczania wartości współczynnika α_2 przy kursie walutowym jest ustalenie go na poziomie równym stosunkowi wartości wymiany zagranicznej kraju do PKB.

CHARAKTER POLITYKI PIENIĘŻNEJ A TENDENCJE ZMIAN BEZROBOCIA RÓWNOWAGI W LATACH 1998–2009

Przejdźmy zatem do analizy charakteru polityki pieniężnej w Polsce w badanym okresie. Na wykresie 3 przedstawiono dane o poziomie realnych stóp procentowych i realnego efektywnego kursu walutowego w Polsce w latach 1998–2009. Realną stopę procentową zdefiniowano jako trzymiesięczną stopę procentową WIBOR pomniejszoną o wskaźnik CPI. Dane o poziomie realnego kursu walutowego otrzymano ze strony internetowej BIS⁷.

⁶ A. Kot, *Metody kwantyfikacji...*, op. cit., s. 22.

⁷ Bank for International Settlements, www.bis.org/statistics/eer/index.htm [28.04.2010].

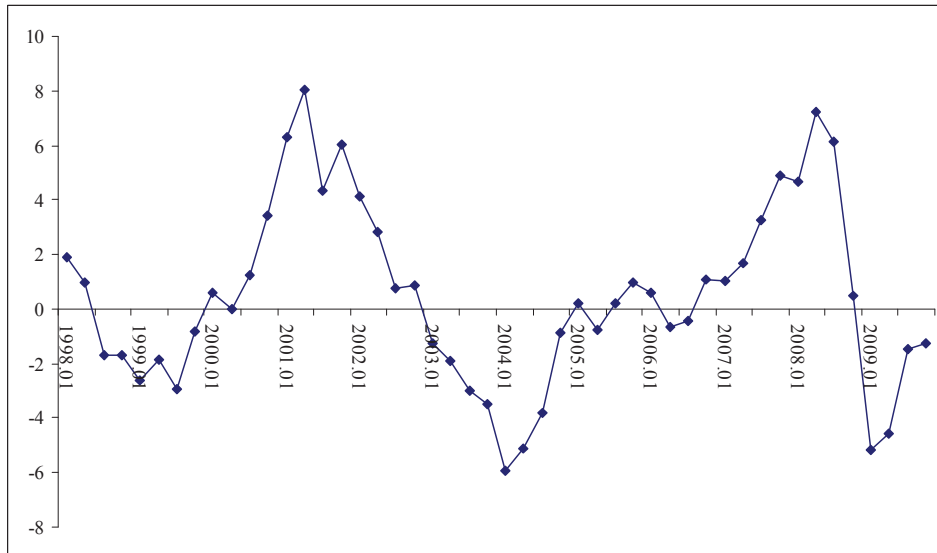

Wykres 1. Poziom realnych stop procentowych i realnego kursu walutowego w Polsce w latach 1998–2009

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS, BIS oraz danych ze strony internetowej www.money.pl.

Jak wynika z wykresu 1, realny efektywny kurs walutowy charakteryzował się zmienną tendencją w badanym okresie. W 1998 roku wystąpił spadek realnego kursu walutowego, w latach 1999–2001 natomiast następowała sukcesywna aprecjacja polskiej waluty. Od 2002 roku do 2004 roku tendencja wzrostowa kursu złotego uległa odwróceniu. Od 2004 roku do III kwartału 2008 roku złoty znajdował się w silnym trendzie wzrostowym w stosunku do głównych walut. Silne osłabienie złotego zapoczątkowane pod koniec 2008 roku zostało zahamowane w II kwartale 2009 roku.

Z wykresu 1 wynika, że w całym analizowanym okresie wystąpiły znaczne wahania realnej stopy procentowej. Od 1998 roku do I kwartału 2000 roku wystąpiła dosyć silna tendencja spadkowa realnej stopy procentowej w Polsce. Od II kwartału 2000 roku do III kwartału 2001 roku wystąpił wzrost realnej stopy procentowej (była ona o prawie 2 punkty procentowe wyższa w III kwartale 2001 w porównaniu do II kwartału 2000 roku). Od III kwartału 2001 roku do I kwartału 2005 roku realna stopa procentowa zmniejszyła się o ok. 6,85 punktu procentowego. Od II kwartału 2005 roku do III kwartału 2007 roku wystąpił z pewnymi wahaniami powolny wzrost realnej stopy procentowej. Tendencja wzrostowa realnej stopy procentowej uległa odwróceniu pod koniec 2007 roku.

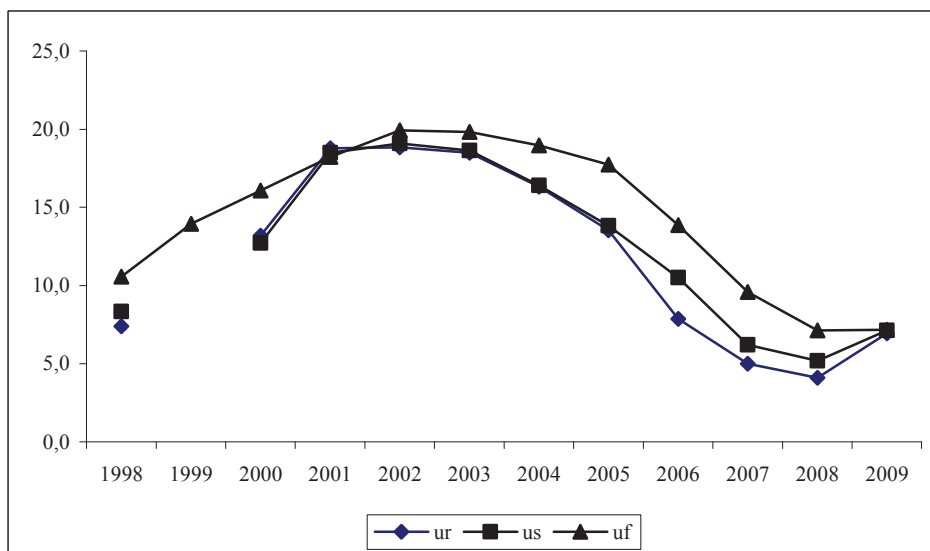
Wykres 2. Wartości wskaźnika MCI w Polsce w latach 1998–2009

Źródło: Jak do wykresu 1; obliczenia własne.

Na wykresie 2 przedstawiono dane o wysokości wskaźnika *MCI* oszacowanego w oparciu o równanie (7). Do obliczeń wskaźnika *MCI* jako okres bazowy przyjęto IV kwartał 2007 roku. Przyjmujemy, zgodnie z oszacowaniami publikowanymi przez NBP, że parametr α_1 wynosi 0,66, a parametr α_2 wynosi 0,33⁸. Taki stosunek wag oznacza, że zmiana o 1 punkt procentowy realnej stopy procentowej ma taki sam wpływ jak zmiana realnego kursu walutowego o 2 punkty procentowe. Należy jednak pamiętać, że okres bazowy powinien charakteryzować się neutralną polityką pieniężną. Z wykresu 2 wynika, że restrykcyjność polityki pieniężnej w Polsce malała od 1998 roku do III kwartału 1999 roku. W latach 2000–2001 nastąpiła znaczne zacieśnienie polityki pieniężnej realizowanej przez NBP. Od końca 2001 roku do I kwartału 2004 roku z pewnymi wahaniami malał stopień restrykcyjności polityki pieniężnej. Od II kwartału 2004 do końca 2005 roku wystąpił dosyć znaczny wzrost indeksu MCI, co wskazuje na zacieśnianie polityki pieniężnej w tym okresie. Z silną tendencją wzrostową wskaźnika MCI mieliśmy do czynienia od IV kwartału 2006 roku do III kwartału 2008 roku. Poluzowanie polityki

⁸ Raport o inflacji w III kwartale 2003 r., Rada Polityki Pieniężnej, NBP, 2003.

pieniężnej nastąpiło w IV kwartale 2008 roku, co było spowodowane światowym kryzysem finansowym.

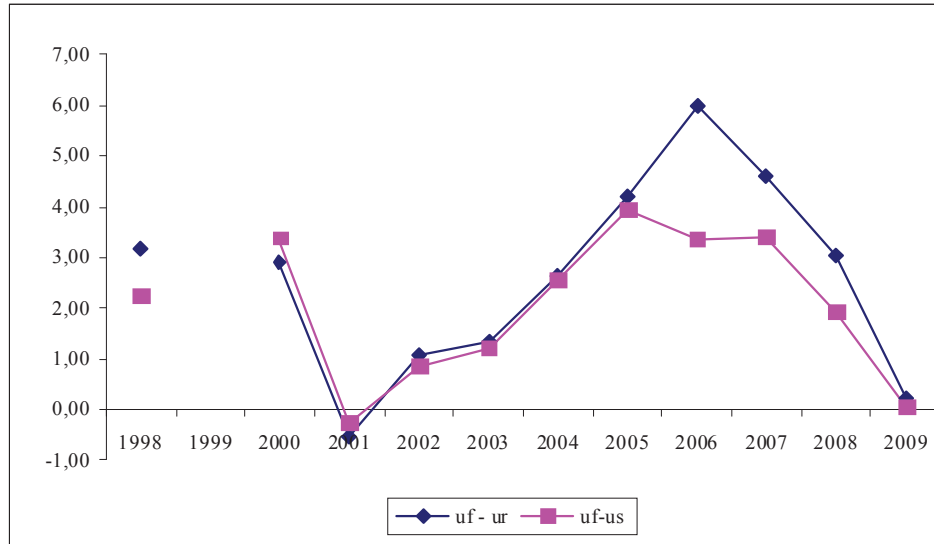
* ur – stopa bezrobocia równowagi oszacowana w oparciu o równanie (6); us - stopa bezrobocia równowagi oszacowana w oparciu o równanie (5), uf – faktyczna stopa bezrobocia.

Wykres 3. Faktyczna stopa bezrobocia i stopy bezrobocia równowagi* w Polsce w latach 1998–2009 (w %)

Źródło: Dane z BAEL oraz *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2009*, GUS, Warszawa.

Na wykresie 3 przedstawiono tendencje zmian stopy bezrobocia faktycznego oraz stóp bezrobocia równowagi oszacowanych w oparciu o formuły (5) i (6) w latach 1998–2009. Z uwagi na to, że w 1999 roku przeprowadzono badania aktywności ekonomicznej ludności jedynie w I i IV kwartale nie zostały wyznaczone stopy bezrobocia równowagi w tym roku. Z wykresu 3 wynikają następujące wnioski. Po pierwsze, w całym badanym okresie stopy bezrobocia w równowadze zmieniały się w tym samym kierunku co faktyczna stopa bezrobocia. W latach 1998–2002 wzrostowi faktycznej stopy bezrobocia towarzyszył wzrost obu stop bezrobocia równowagi. W latach 2003–2008 natomiast wraz ze spadkiem faktycznej stopy bezrobocia malały stopy bezrobocia w równowadze. W 2009 roku nastąpił wzrost faktycznej stopy bezrobocia (wywołany kryzysem finansowym), któremu odpowiadał wzrost obu stop bezrobocia równowagi. Po drugie, prawie w całym analizowanym okresie

(z wyjątkiem 2001 roku) faktyczna stopa bezrobocia przewyższała poziom obu stop bezrobocia w warunkach stanu stacjonarnego (równowagi).

Wykres 4. Różnice między faktyczną stopą bezrobocia i oszacowanymi stopami bezrobocia równowagi w Polsce w latach 1998–2009 (w p.p.)

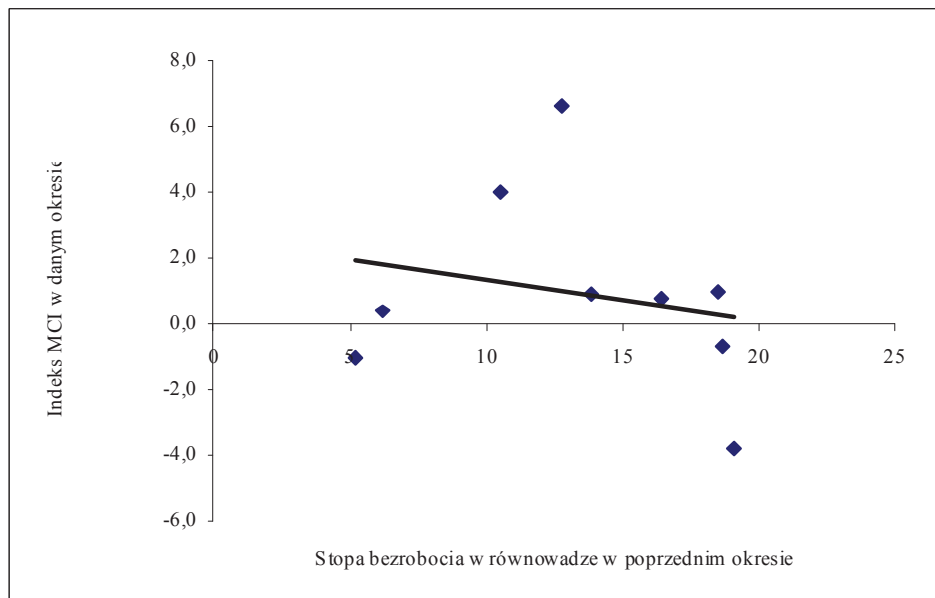
Źródło: Dane z BAEL oraz *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2009*, GUS, Warszawa, obliczenia własne.

Na wykresie 4 przedstawiono różnice między faktyczną stopą bezrobocia a oszacowanymi stopami bezrobocia w warunkach stanu stacjonarnego w latach 1998–2009. W latach 2000–2001 malała różnica między faktyczną stopą bezrobocia a stopami bezrobocia w równowadze. W 2001 roku faktyczna stopa bezrobocia była niższa od obu stop bezrobocia równowagi. Od 2002 roku do 2006 roku wystąpiła tendencja wzrostowa różnicy między faktyczną stopą bezrobocia, a stopą bezrobocia oszacowaną w oparciu o równanie (6). W latach 2007–2009 nastąpił spadek nadwyżki stopy bezrobocia faktycznego nad stopą bezrobocia równowagi oszacowaną w oparciu o formułę (6).

Różnica między faktyczną stopą bezrobocia a stopą bezrobocia w równowadze oszacowaną w oparciu o równanie (5) rosła do 2005 roku. W 2006 roku nastąpił nieznaczny jej spadek. W latach 2006–2007 obserwujemy nieznaczny wzrost nadwyżki faktycznej stopy bezrobocia ponad stopę bezrobocia równowagi oszacowaną w oparciu o równanie (5). Od 2007 roku następował sukcesywny spadek nadwyżki stopy bezrobocia faktycznego ponad

stopę bezrobocia w warunkach stanu stacjonarnego oszacowanej w oparciu o formułę (5). W 2009 roku faktyczna stopa bezrobocia była zbliżona do obu stop bezrobocia w równowadze.

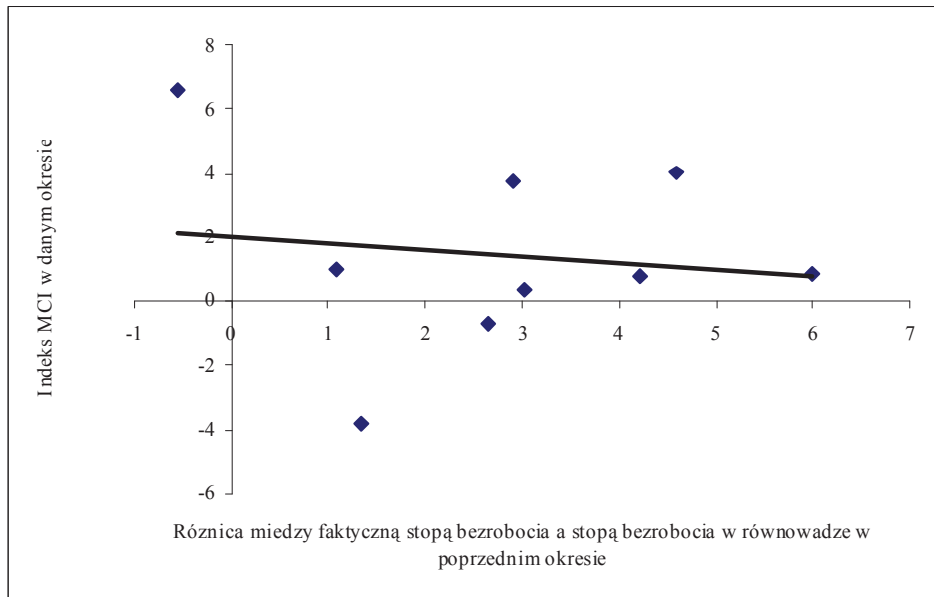
Na wykresie 5 przedstawiono zależność między wskaźnikiem *MCI* obliczonym dla IV kwartału danego roku a stopą bezrobocia w równowadze w poprzednim roku. Z wykresu tego wynika, że w badanych latach występowała słaba ujemna zależność między wskaźnikiem *MCI* a poziomem stopy bezrobocia w równowadze. Wskaźnik korelacji między tymi wielkościami kształtował się na poziomie $-0,227$. Znaczne rozproszenie punktów na wykresie nie pozwala jednak na wyciągnięcie jednoznacznych wniosków odnośnie wpływu zmian poziomu bezrobocia równowagi na stopień restrykcyjności polityki pieniężnej. Trzeba też zwrócić uwagę, że podstawowym celem polityki pieniężnej jest utrzymanie stabilnego poziomu cen.

* wartości indeksu MCI dla IV kwartału; wartości stopy bezrobocia równowagi to średnie kwartalne stóp bezrobocia równowagi w danym roku.

Wykres 5. Zależność między wskaźnikiem MCI w danym okresie a stopą bezrobocia w równowadze w poprzednim okresie obliczoną w oparciu o równanie (5) w latach 2000–2009*

Źródło: Dane z BAEL oraz *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2009*, GUS, Warszawa, obliczenia własne.

Wykres 6. Zależność między wskaźnikiem MCI w danym okresie a różnicą między stopą bezrobocia faktycznego oraz stopą bezrobocia w równowadze w poprzednim okresie obliczoną w oparciu o równanie (5) w latach 2000–2009*

Źródło: Dane z BAEL oraz *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2009*, GUS, Warszawa, obliczenia własne.

Podobne wnioski wynikają z analizy danych przedstawionych na wykresie 6. W latach 2000–2009 występowała bardzo słaba ujemna zależność między indeksem MCI a różnicą między stopą bezrobocia faktycznego i stopą bezrobocia w równowadze (w poprzednim okresie). Współczynnik korelacji między analizowanymi wielkościami na wykresie wyniósł $-0,137$.

ZAKOŃCZENIE

Z przeprowadzonych rozważań wynikają następujące wnioski. W latach 1998–2009 poziom bezrobocia równowagi oszacowany w oparciu o metody przepływów zmieniał się w tym samym kierunku co faktyczna stopa bezrobocia. Może to wskazywać na występowanie efektu histerezy bezrobocia w polskiej gospodarce. Jednakże ta hipoteza wymaga odrębnej analizy. Co więcej, prawie w całym okresie (z wyjątkiem 2001 roku) poziom faktycznej stopy bezrobocia

przewyższał poziom bezrobocia równowagi, co może sugerować, że polityka pieniężna prowadzona przez NBP była zbyt restrykcyjna. Jednakże trzeba zauważyć, że podstawowym celem NBP jest utrzymywanie inflacji na niskim, stabilnym poziomie.

Z analizy indeksów *MCI* wynika, że w badanym okresie zmieniał się stopień restrykcyjności polityki pieniężnej. W latach 2000–2009 występowała słaba ujemna zależność między indeksem *MCI* a poziomem stopy bezrobocia w równowadze. Bardzo krótki analizowany okres oraz duże rozproszenie próby nie pozwala jednak wysnuć jednoznacznych wniosków odnośnie wpływu bezrobocia równowagi na poziom restrykcyjności polityki pieniężnej w badanym okresie.

LITERATURA

Aktywność ekonomiczna ludności Polski, IV kwartał 2009, Warszawa, GUS oraz strona internetowa GUS.

Ehrenberg R. G., Smith R. S., *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*, Harper Collin College Publishers, New York 1994.

Kaźmierczak A., *Polityka pieniężna w gospodarce otwartej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Kot A., *Metody kwantyfikacji restrykcyjności polityki monetarnej, fiskalnej oraz policy mix w krajach akcesyjnych*, „Bank i Kredyt”, nr 6, 2003.

Marston S. T., *Employment Instability and High Unemployment Rates*, The Brookings Papers and Economic Activity, no. 1/1976.

Socha M., Sztanderska U., *Strukturalne podstawy bezrobocia w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

Wojtyna A., *Skuteczność polityki pieniężnej*, Cykl wykładów dziekańskich: „Gospodarka i społeczeństwo”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2004.

Leszek Kucharski

MONETARY POLICY AND EQUILIBRIUM UNEMPLOYMENT IN POLAND

Abstract

The purpose of this paper is to present the equilibrium level of unemployment in Poland and examine whether the changes in it affected the degree of restrictiveness of monetary policy between 1998 and 2009.

An estimation based on the flow methods within those years, showed that the equilibrium level of unemployment, shifted in the same direction as the actual rate of unemployment. This may indicate the occurrence of hysteresis effect in unemployment in the Polish economy; however, this hypothesis requires a separate analysis. In addition, What's more, during almost the whole period (except for 2001) the level of the actual unemployment rate exceeded the level of equilibrium unemployment. This may suggest that the monetary policy conducted by the NBP was too restrictive.

An analysis of the MCI indices showed that the degree of restrictiveness of monetary policy was changing over the period stance. During that time there was a very weak negative correlation between MCI index (which measures the degree of restrictiveness of monetary policy) and the level of equilibrium unemployment.